

Schriftelijke statenvragen van de Statenfractie van Forum voor Democratie over het stikstofdossier, gebiedstafels en de gebiedsgerichte aanpak, ingediend op 25 september 2020, en de antwoorden daarop van het college van Gedeputeerde Staten zoals vastgesteld op 20 oktober 2020 (2684308).

1. Bent u bekend met het artikel: "Gedeputeerde over stikstof: Idee van bufferzone staat nog in kinderschoenen" op de website van De Drontenaar op 10 september 2020?

Antwoord: Ja

2. In het genoemde artikel staat dat agrariërs géén heil zien in de bufferzone. Desalniettemin wil de gedeputeerde vragen of de agrariërs het nog steeds een interessante optie vinden. Hoe verklaart de gedeputeerde deze conflicterende woordkeuze?

Antwoord:

Het idee van een bufferzone is besproken aan de gebiedstafels. Het doel van deze gesprekken was het verzamelen van mogelijke oplossingsrichtingen. Deze oplossingsrichtingen zijn primair verkennend van aard. Buiten de gebiedstafels is onder meer in de media gesproken over maatregelen alsof deze al vaststaan. Dat verklaart waarom sommige agrariërs zich hierover hebben uitgesproken. Echter, om oplossingsrichtingen goed te kunnen beoordelen, zullen deze eerst verder worden uitgewerkt op inhoud, randvoorwaarden, effect en kosten. Dat doen we voor alle besproken oplossingsrichtingen. Vanuit de gebiedstafel heeft Gedeputeerde Staten een ander signaal gekregen van de agrariërs dan in De Drontenaar wordt opgetekend. Daarom heeft GS in de schriftelijke beantwoording op vragen van de CDA fractie (bron van De Drontenaar) aangegeven het bij de volgende gebiedstafel aan de agrariërs voor te leggen. GS wil hier zorgvuldig mee omgaan en zich niet baseren op uitspraken die in de media zijn weergegeven.

3. In een ander artikel van De Drontenaar genaamd: Stikstofprobleem Veluwe oplossen in Dronten? „Wij worden hier niet heel vrolijk van”, staat dat boeren vrezen dat een bufferzone op termijn tot Natura 2000-gebied kan worden uitgeroepen. Welke aanleidingen zijn er waardoor een bufferzone een Natura 2000-gebied kan worden?

Antwoord: Er zijn vanuit de provincie geen aanleidingen om een bufferzone met Natura2000-status te creëren

4. Volgens natuurbeschermingsjurist Arie Trouwborst kan Brussel verplichten om een leefgebied van een roedel wolven aan te merken als Natura 2000-gebied. Heeft de gedeputeerde in de gesprekken van de gebiedstafels de boeren geattendeerd op dit mogelijke scenario? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, dit scenario is in de gebiedstafels niet gemeld omdat dit geen relevantie heeft voor het stikstofdossier waarvoor de gebiedstafels zijn ingesteld en er bovendien geen sprake is van permanente vestiging van de wolf in Flevoland. Wij verwijzen u hier ook naar de bespreking die recent heeft plaats gevonden in de commissie RND van 23 september jl..

5. Mede in het artikel van De Drontenaar "Stikstofprobleem Veluwe oplossen in Dronten? „Wij worden hier niet heel vrolijk van”" bevestigt de gedeputeerde dat: „Extensivering van de landbouw in een bufferzone kan ervoor zorgen dat de stikstofdepositie op een Natura-2000-gebied zoals de Veluwe lager wordt.”

Eerder dit jaar vermeldde EenVandaag dat rekenkundige Sieward Nijhuis heeft onderzocht dat door de Standaard Rekenmethode 2 (SRM2) de berekende stikstofdepositie door verkeer tot wel 5 a 6 keer lager is dan bij het toepassen van de rekenmodule Operationele Prioritaire Stoffen (OPS) op het verkeer. Dat is een rekenmodule die op overige rookgaskanalen met emissie naar de atmosfeer wordt toegepast. Is de gedeputeerde op de hoogte van deze discrepantie?

Antwoord: We zijn bekend met het verschil in berekeningswijze voor verschillende type bronnen (lees: verkeer en industrie). Over de manier waarop deposities worden berekend zijn landelijke afspraken gemaakt. De commissie Hordijk heeft geadviseerd om hier kritisch naar te kijken. Het

PROVINCIE FLEVOLAND

kabinet doet hier onderzoek naar in een bredere context. (zie ook vraag 9). De commissie Hordijk concludeert ook dat de huidige rekenmethode de best beschikbare methode is.

6. Ingenieur Leon Adegeest heeft berekend dat de SRM2 methode toegepast op Lelystad Airport de stikstofuitstoot van het autoverkeer te laag inschat, met name als het gaat om de stikstofdepositie op de Veluwe? Deelt de gedeputeerde deze opvatting? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: De berekeningen zijn gemaakt volgens de landelijk geldende wettelijke standaard. Zie ook het antwoord op vraag 5.

8. Is de gedeputeerde van mening dat de boeren onevenredig veel stikstofemissies moeten beperken om de zogenaamde kritische waardes in de Veluwe te bereiken indien er extra verkeer zal ontstaan n.a.v. de opening van Lelystad Airport? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. De bijdrage van extra verkeer naar Lelystad Airport is een fractie van de totale depositie die jaarlijks op de Veluwe neerslaat. Alle sectoren, waaronder de agrarische sector, hebben een opgave om stikstofemissies terug te dringen. De inspanningen voor alle sectoren om de kritische depositiewaarden te bereiken hangen niet samen met de effecten van Lelystad Airport, maar vooral met het actuele depositieniveau op de Veluwe.

9. Is de gedeputeerde bereid om bij het IPO en/of bij de minister te lobbyen voor voor onderzoeken van het aanpassen van de SRM2 methode op het verkeer om zo de agrariërs een gelijk speelveld te bieden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Het College heeft kennis genomen van advies van de Commissie Hordijk. Voor het vervolg is een brede afweging van deze aanbevelingen van belang, waarbij ook de juridische, ecologische en beleidsmatige aspecten mee gewogen worden. Het kabinet zal daarom in de komende periode de aanbevelingen van het Adviescollege nader onderzoeken binnen deze bredere context. Daarnaast neemt het kabinet de aanbevelingen van het Adviescollege nadrukkelijk mee als onderdeel van de uitwerking van de structurele aanpak stikstof en in samenhang met de uitwerking van de aanbevelingen uit het eindrapport 'Niet alles kan overal' van het Adviescollege Stikstofproblematiek.

10. Is de gedeputeerde het met FvD eens dat het vergunnen van de stikstof meldingen voor de knelgevallen een logische stap is alvorens het openstellen van het extern salderen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, gaat dit ook gebeuren?

Antwoord: Nee. GS is van mening dat nieuwe ontwikkelingen niet op slot gezet moeten worden totdat de legalisatie van PAS-meldingen door het ministerie is geregeld. Legalisatie is complex en gaat enige tijd duren.

11. Er heerst nog onduidelijkheid omtrent de PAS meldingen en algemene maatregel van bestuur. Erkent de gedeputeerde deze situatie en hoe verhoudt zich dat tot het verlangen van de provincie van het meebewegen van de agrarische sector in dit stikstofdossier?

Antwoord: Er is inderdaad nog sprake van een bepaalde mate van onzekerheid rondom de stikstofproblematiek. De PAS-meldingen hebben hoge prioriteit in onze gesprekken met het Rijk. Dat laat onverlet dat er een opgave ligt en dat wij alle sectoren vragen bij te dragen aan het oplossen daarvan.

12. Welke mogelijkheden zijn er voor bedrijven met een PAS melding indien ze willen bouwen? Zitten deze bedrijven op slot? Zo nee, welke uitgangswaarde van stikstof hebben deze bedrijven?

Antwoord: Zolang de PAS-melding niet gelegaliseerd is, is intern of extern salderen niet mogelijk. Tot die tijd zijn veranderingen in de bedrijfsvoering dan ook niet mogelijk.

PROVINCIE FLEVOLAND

13. Is de gedeputeerde van mening dat er een deugdelijk meetsysteem is om de stikstofdepositie te meten in de relevante Natura2000 gebieden nabij Flevoland? Waarop baseert de gedeputeerde dat standpunt?

Antwoord: Stikstofdeposities worden berekend met Aerius. Aerius is gevalideerd met bekende metingen. Daarmee is het een deugdelijk meetsysteem. Dat neemt niet weg dat er ruimte is voor verbetering. De commissie Hordijk heeft over Aerius aanbevelingen gedaan. Het kabinet onderzoekt daarom in de komende periode de aanbevelingen van het Adviescollege binnen een bredere context. (zie ook vraag 9).

13. Met de uitspraak dat ammoniak uit de landbouw (NH₃), en stikstof uit de verbranding van fossiele brandstoffen (NO_x) teveel van elkaar verschillen in samenstelling en effect om uitwisselbaar te zijn, zet de commissie Remkes een streep door het voornemen van Rijk en Provincies om bouw en industrieprojecten door te kunnen laten gaan met stikstof uit de landbouw. Wat gaat de provincie met dit gegeven doen in de gebiedsgerichte aanpak en het externe salderen?

Antwoord: Op basis van huidige wet- en regelgeving is uitwisseling van NH₃ en NO_x mogelijk. Voor de provincie is dit het wettelijk kader waarnaar we handelen en beleid maken. Het rapport van de Commissie Remkes bevat adviezen om hier op een andere manier mee om te gaan. Die adviezen zijn niet per direct implementeerbaar, maar worden op dit moment wel door het Rijk en de provincies bestudeerd.

14. Via welke methodiek is de gedeputeerde van plan om tussentijds te kunnen bijsturen indien de kritische depositiewaarden voorspoediger, dan wel minder voorspoedig, worden bereikt?

Antwoord: Het gaat om de kritische depositiewaarden in andere provincies. Het is niet aan GS om bij te sturen op het natuurbeleid aldaar. Wel blijft Flevoland bevoegd gezag voor vergunningverlening voor ontwikkelingen in Flevoland.

15. Is de gedeputeerde van mening dat er voldoende juridische houdbaarheid is om extern salderen toe te passen met het huidige meetsysteem? Waarop baseert de gedeputeerde dat standpunt?

Antwoord: Ja. Berekeningen in Aerius zijn maatgevend bij vergunningverlening en (dus) bij extern salderen.

16. Is de gedeputeerde het met FvD eens dat het een logische stap is om eerst agrarische bedrijven optimaal te laten deelnemen aan pilots met als doel stikstofreductie alvorens extern salderen open te stellen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee. Pilots met als doel stikstofreductie zijn in onze ogen geen stap voorafgaand aan extern salderen. Wel kunnen bedrijven die hun stikstofdepositie terugbrengen de vrijgekomen ruimte gebruiken, conform de door GS vastgestelde beleidsregels, om intern te salderen.

17. Is de provincie bereid om financiële middelen vrij te maken voor pilots met als doel stikstofemissie reductie?

Antwoord: Bij de Najaarsnota doen GS voorstellen aan PS over het vrijmaken van middelen voor stikstof, onder andere voor pilots.

18. Enkele kleinere agrariërs hebben laten blijken dat POP3 gelden ontoegankelijk zijn omdat de aanloopkosten, zoals de kosten van adviseurs die ontwerpplannen dienen te accrediteren, relatief hoog zijn voor hun onderneming. Is de gedeputeerde bereid om subsidiegelden zoals POP3 toegankelijker te maken voor kleinere ondernemers? Zo ja, wat gaat de gedeputeerde doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Toegankelijkheid van Europese middelen zoals POP3 is gebonden aan landelijke en Europese afspraken. Binnen deze afspraken organiseert de provincie Flevoland informatiebijeenkomsten over de mogelijkheden van de verschillende POP3 openstellingen en zoekt

PROVINCIE FLEVOLAND

met gebiedspartners naar maatwerk voor Flevolandse ambities en bereikbaarheid van ondernemers in brede zin, zoals bijvoorbeeld het ondersteunen van collectieve aanvragen. Kleine ondernemers kunnen bijvoorbeeld meedoen in collectieve aanvragen waardoor de kosten voor hen beperkt blijven. We zoeken nationaal met de twaalf provincies naar de balans tussen volume en passend maatwerk voor de regio's gezien de uitvoeringskosten.

19. Aan de gebiedstafels spreekt men over de cijfers van het RIVM uit het jaar 2017. De reductie wordt berekend met de cijfers van 2019. In deze twee jaar heeft de agrarische sector reeds de stikstofemissie gereduceerd. Is het derhalve meer in lijn met de realiteit om de reeds gedane reductie te integreren in de voorgestelde reductie en vanaf dat punt te reduceren tot aan de doelstelling? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: Nee, die bewering onderschrijven wij niet. De doelstelling voor emissie-reductie komt voort uit de gemeten staat van de natuur in 2019. Deze staat van de natuur is vertaald naar depositie-doelstellingen en emissie-doelstellingen.

Omdat de emissiecijfers voor 2019 nog niet bekend zijn, worden aan de gebiedstafels rekenvoorbeelden toegepast met emissiecijfers van 2017. Deze kunnen niet één-op-één gekoppeld kunnen worden aan de natuurdoelstelling die gebaseerd is op cijfers uit 2019.

Met de keuze voor 2019 als uitgangsjaar wordt gebruik gemaakt van de meest actuele gegevens van de staat van de natuur.